

Europos priežiūros institucijų (EPI) bendros gairės

kuriomis siekiama užtikrinti, kad atliekant aplinkosauginės, socialinės ir valdymo rizikos testavimą nepalankiausiomis sąlygomis būtų atsižvelgiama į vertinimo metodikų nuoseklumą, ilgalaikius aspektus ir bendrus standartus pagal Direktyvos 2013/36/ES 100 straipsnio 4 dalį ir Direktyvos 2009/138/EB 304c straipsnio 3 dalį

1. Gairės

Šių bendrų gairių statusas

1. Šiame dokumente pateikiamos bendros gairės, parengtos pagal 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija), iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB ir panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/78/EB, 16 ir 56 straipsnius, Reglamentą (ES) Nr. 1094/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija), ir Reglamentą (ES) Nr. 1095/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija), toliau – EPI reglamentai. Pagal EPI reglamentų 16 straipsnio 3 dalį kompetentingos institucijos ir finansų įstaigos privalo dėti visas pastangas, siekdamos laikytis šių gairių.
2. Bendrose gairėse nustatyta EPI nuomonė dėl tinkamos priežiūros praktikos Europos finansų priežiūros institucijų sistemoje arba dėl to, kaip Sąjungos teisė turėtų būti taikoma konkrečioje srityje. Kompetentingos institucijos, kurioms taikomos bendros gairės, turėtų jų laikytis atitinkamai įtraukdamos jas į savo priežiūros praktiką (pvz., iš dalies pakeisdamos savo teisinę sistemą ar priežiūros procesus), įskaitant atvejus, kai bendros gairės pirmiausia skirtos finansų įstaigoms.

Pranešimo reikalavimai

3. Pagal EPI reglamentų 16 straipsnio 3 dalį kompetentingos institucijos ne vėliau kaip 31.05.2026. (du mėnesiai po paskelbimo) privalo atitinkamai EPI pranešti, ar laikosi arba ketina laikytis šių bendrų gairių, arba nurodyti nesilaikymo priežastis. Jei kompetentingos institucijos iki šio termino pranešimo nepateikia, atitinkama EPI laikys, kad jos gairių nesilaiko. Pranešimus reikia siųsti adresais [compliance@eba.europa.eu, [LINK](#) (EIOPA) ir compliance@esma.europa.eu], nurodant „JC/GL/2025/78“. Pranešimų formą galima rasti EPI interneto svetainėse. Pranešimus turėtų teikti asmenys, turintys įgaliojimus pranešti apie gairių laikymąsi savo kompetentingų institucijų vardu.
4. Pranešimai bus skelbiami EPI interneto svetainėse.

I antraštinė dalis. Dalykas, taikymo sritis ir sąvokų apibrėžtys

5. Šių bendrų gairių tikslas – paaiškinti, kaip kompetentingos institucijos turėtų nuosekliai atsižvelgti į aplinkos, socialinę ir valdymo (ASV) riziką vykdydamos savo priežiūrinio testavimo nepalankiausiomis sąlygomis veiklą.
6. Šios bendros gairės skirtos kompetentingoms institucijoms.
7. Kompetentingos institucijos turėtų taikyti šias bendras gaires atlikdamos priežiūrinį testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, skirtą ASV rizikai, įtraukdamos jas į atitinkamą reguliavimo sistemą arba atlikdamos *ad hoc* vertinimą, kiekvienu atveju tik tada, kai tai taikytina pagal sektorių teisės aktus.

8. Jei nenurodyta kitaip, šiose bendrose gairėse vartojamos sąvokos turi tokią pačią reikšmę kaip ir toliau išvardytuose sektorių teisės aktuose.
9. Be to, šiose bendrose gairėse vartojamos šios terminų apibrėžtys:
 - i. „kompetentinga institucija“ yra bet kuri iš šių institucijų:
 - a) Reglamento (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos bankininkystės institucija (toliau – EBI), 4 straipsnio 2 dalies i punkte nurodytos kompetentingos institucijos;
 - b) Reglamento (ES) Nr. 1094/2010, kuriuo įsteigiama Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija (toliau – EIOPA), 4 straipsnio 2 dalies i punkte nurodytos kompetentingos institucijos, t. y. priežiūros institucijos, apibrėžtos Direktyvoje 2009/138/EB dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo;
 - ii. „sektorių teisės aktai“ – tai visi kartu:
 - (a) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/36/ES ⁽¹⁾;
 - (b) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/138/EB ⁽²⁾;
 - (c) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 575/2013 ⁽³⁾.

II antraštinė dalis. Reikalavimai, susiję su ASV rizikos testavimo nepalankiausiomis sąlygomis vertinimo metodikų nuoseklumu, ilgalaikiais aspektais ir bendrais standartais

Tikslai

10. Pagal sektoriaus teisės aktus kompetentingos institucijos turėtų įgyvendinti šias bendras gaires laikydamosi proporcingumo principo⁴.

⁽¹⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/36/ES dėl galimybės verstis kredito įstaigų veikla ir dėl riziką ribojančios kredito įstaigų ir investicinių įmonių priežiūros, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2002/87/EB ir panaikinamos direktyvos 2006/48/EB bei 2006/49/EB (OL L 176, 2013 6 27, p. 338, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/36/oj>).

⁽²⁾ 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/138/EB dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo (Mokumas II) (OL L 35, 2009 12 17, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/138/oj>).

⁽³⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 dėl prudencinių reikalavimų kredito įstaigoms ir investiciniams įmonėms ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 176, 2013 6 27, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj>).

⁽⁴⁾ Kadangi šios gairės skirtos kompetentingoms institucijoms, proporcingumo principas turėtų būti taikomas laikantis sektorių teisės aktuose nustatytų proporcingumo reikalavimų.

11. Kompetentingos institucijos, kurdamos savo priežiūrinio testavimo nepalankiausiomis sąlygomis sistemą, turėtų atsižvelgti į visą ASV riziką ir galimus jos pokyčius, ir nuolat tikrinti ASV rizikos aktualumą tokiai sistemai, ypač palaipsniui plėsdamos aprėptį ir įtraukdamos kitus ASV veiksnus. Kompetentingos institucijos, atlikdamos ASV testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, turėtų tiksliai apibrėžti savo tikslus, atsižvelgdamos į dviejų pagrindinių rūšių testavimą nepalankiausiomis sąlygomis:

- finansų sektoriaus subjektų kapitalo ir likvidumo pozicijos patikimumo ir nuostolių padengimo pajėgumų, esant ekonominiams ir finansiniams sukrėtimams, susijusiems su visa reikšminga rizika, įskaitant ASV riziką trumpuoju laikotarpiu (pvz., iki penkerių metų), testavimą;
- finansų sektoriaus subjektų strategijos ir verslo modelio atsparumo esant įvairiems su ASV susijusiems scenarijams ilguoju laikotarpiu (bent 10 metų⁵) testavimą.

Reikšmingumo vertinimas

12. Kompetentingos institucijos turėtų taikyti rizika grindžiamą metodą, pradėdamos nuo reikšmingumo vertinimo, kad būtų galima nustatyti svarbiausią ir didžiausią poveikį turinčią riziką ir nuspręsti, kuri reikšminga rizika turėtų būti įtraukta į testavimo nepalankiausiomis sąlygomis apimtį.

13. Vertindamos reikšmingumą kompetentingos institucijos turėtų nustatyti, kuri ASV rizika yra reikšmingiausia finansų sektoriaus subjektams, atsižvelgdamos į jų verslo modelį, portfelius, geografines pozicijas ir sektorių veiklą trumpuoju arba ilguoju laikotarpiu. Skirtingais laikotarpiais kompetentingos institucijos turėtų atsižvelgti į šiuos du aspektus:

- turto ir įsipareigojimų jautrumą pertvarkos rizikai (pavyzdžiui, dėl jų anglies pėdsako) ir fizinei rizikai (pavyzdžiui, dėl jų geografinės padėties); ir
- galimą ASV veiksmų poveikį tradicinių kategorijų finansinei rizikai, t. y. rinkos rizikai, kredito rizikai, sandorio šalies rizikai, draudimo veiklos rizikai, taip pat operacinei rizikai, reputacijos rizikai ir strateginei rizikai, nustatant pagrindinius perdavimo kanalus.

14. Vertindamos reikšmingumą, kompetentingos institucijos turėtų apsvarstyti galimybę taikyti aiškius kokybinius ir (arba) kiekybinius kriterijus ir (arba) ribines vertes, atsižvelgdamos į esamas reguliavimo sistemas, sektoriaus standartus ir priežiūros patirtį. Reikšmingumo vertinimas turėtų leisti ilgainiui atlikti korekcijas, atsižvelgiant į kintančią ASV riziką, prieinamus naujus duomenis ir finansų sektoriaus subjektų atliekamus savo rizikos nustatymo procesų patobulinimus.

Palaipsnis ASV veiksmų taikymo aprėpties išplėtimas atliekant ASV testavimą nepalankiausiomis sąlygomis

15. Kompetentingos institucijos skatinamos toliau dėti pastangas ir, atliekant ASV testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, kuriame pirmenybė teikiama aplinkai keliamai rizikai, ieškoti būdų palaipsniui išplėsti aprėptį įtraukiant kitus ASV veiksnus. Pirmajame etape kompetentingos institucijos turėtų sutelkti dėmesį į riziką, susijusią su klimatu ir aplinka, atsižvelgdamos tiek į fizinę riziką (pvz., ekstremalius meteorologinius reiškinius, biologinės įvairovės nykimą), tiek į pertvarkos

⁽⁵⁾ Laikantis Paryžiaus susitarime (2015 m.) įtvirtintų tikslų.

riziką (pvz., politikos pokyčius, perkainojimą rinkoje), kad galėtų atskirti poveikį, net jei jis netiesioginis, pagrindinėms rizikos pozicijoms.

16. Šis palaipsnis diegimas turėtų būti vykdomas nuolat tobulinant metodiką, stiprinant gebėjimus ir įtraukiant suinteresuotuosius subjektus, kad finansų sektoriaus subjektai ir kompetentingos institucijos būtų tinkamai pasirengę atlikti besiplečiančios aprėpties ASV rizikos vertinimus.

ASV veiksmų įtraukimas į esamas testavimo nepalankiausiomis sąlygomis sistemas

17. Kompetentingos institucijos turėtų siekti visiškai įtraukti ASV veiksmus į bendrą testavimo nepalankiausiomis sąlygomis sistemą.
18. Kompetentingos institucijos turėtų atitinkamai peržiūrėti ir iš naujo apsvarstyti apimamos ASV rizikos rūšis, taip pat atsižvelgdamos į tai, kaip laikui bėgant keičiasi duomenų prieinamumas ir modelių naudojimas.

Finansų sektorių tarpusavio sąsajos ir (arba) šalutinis poveikis

19. Nors šios bendros gairės neapima visos sistemos mastu atliekamo finansų sektoriaus testavimo nepalankiausiomis sąlygomis, kai įmanoma, kompetentingos institucijos turėtų, koordinuoti įvairių finansų sektorių veiksmus, kad būtų užtikrintas nuoseklus požiūris į ASV rizikos vertinimą ir, prireikus, sudarytos palankesnės sąlygos dalytis duomenimis. Bankininkystės, draudimo ir vertybinių popierių priežiūros institucijos turėtų bendradarbiauti, siekdamos padėti nustatyti ir modeliuoti poveikio kanalus (pavyzdžiui, draudimo vaidmenį bankų paskolų užstatams), suderinti scenarijų prielaidas ir užkirsti kelią reguliavimo aklosioms zonoms.
20. Kompetentingos institucijos turėtų, kiek įmanoma, užtikrinti, kad atliekant ASV testavimą nepalankiausiomis sąlygomis būtų atsižvelgta į finansų sektorių tarpusavio sąsajas ir šalutinį poveikį. Jos turėtų apsvarstyti, kaip su ASV susijusi rizika gali plisti finansų sistemoje, didindama bankų, draudimo, turto valdymo ir kitų finansų sektorių pažeidžiamumą.

Principai ir metodiniai aspektai

21. Nustatydamos principus ir metodinius aspektus, kompetentingos institucijos turėtų nuspręsti dėl tinkamiausios testavimo nepalankiausiomis sąlygomis struktūros ir ypatybių, atsižvelgdamos į numatomus tikslus.

Taikymo sritis

22. Kompetentingos institucijos turėtų aiškiai apibrėžti aprėptį pagal portfelius, sektorius, geografines vietas ir veiklą, kad būtų laikomasi suderinto ir pragmatiško požiūrio, rodančio taikomos metodikos ir turimų duomenų brandumą.
23. Tarpvalstybinių finansų grupių atveju kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad į vertinimą būtų įtraukti visi atitinkami subjektai.

24. Atsižvelgdamos į tikslą ir susijusį laikotarpį, kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti veiklai atlikti tinkamą kiekybinės ir kokybinės informacijos pusiausvyrą⁶.

Laikotarpis

25. Laikotarpis turėtų būti pasirenkamas atsižvelgiant į numatomą vertinimo tikslą:
- vertinant finansinį atsparumą neigiamiems, bet tikėtiniems sukrėtimams, laikantis įprastos testavimo nepalankiausiomis sąlygomis praktikos, reikėtų pasirinkti trumpalaikį laikotarpį (pvz., iki 5 metų);
 - vertinant finansų sektoriaus subjektų verslo modelio ir strategijos atsparumą, reikėtų pasirinkti ilgesnį laikotarpį (mažiausiai 10 metų, atsižvelgiant į verslo veiklą ir į finansų sektoriaus subjektų ilgalaikius įsipareigojimus).

Scenarijaus kūrimas

26. Kompetentingos institucijos turėtų nustatyti ir pasirinkti testavimo nepalankiausiomis sąlygomis scenarijus remdamosi vertinimo tikslais. Jos turėtų rinktis plačiai pripažintų tarptautinių arba regioninių organizacijų parengtus scenarijus remdamosi naujausiomis mokslinėmis žiniomis⁷. Jos taip pat raginamos pasinaudoti informacija apie sektorių ir regionų raidą, kad finansų sektoriaus subjektams būtų pateikti tinkamai išskaidyti makroekonominiai kintamieji, kartu užtikrinant bendrą scenarijų vidinį nuoseklumą.
27. kai įmanoma, kompetentingos institucijos turėtų apvarstyti galimybę įtraukti sudėtinę riziką, t. y. atsižvelgti į papildomą poveikį, kurį lemia tuo pačiu metu arba vienas po kito pasireiškiantys keli sukrėtimai (tiek susiję su ASV, tiek platesnio masto makroekonominiai sukrėtimai). Be to, kai aktualu, jos turėtų stengtis įvertinti antrinį poveikį, t. y. netiesiogines ir platesnio masto pradinių ASV sukrėtimų pasekmes, tiesiogiai jį įtraukdamos į scenarijus arba atlikdamos papildomą analizę.
28. Siekdamas įtraukti reikšmingą ASV riziką į trumpos trukmės testavimus nepalankiausiomis sąlygomis, kompetentingos institucijos, kai įmanoma ir tinkama, turėtų remtis tradicinio testavimo nepalankiausiomis sąlygomis naudojamu scenarijaus modeliu, jį pritaikydamos taip, kad būtų atsižvelgta į konkrečius ASV perdavimo kanalus, ir įtraukdamos naujus su ASV rizika susijusius kintamuosius.
29. Atlikdamos ilgos trukmės ASV testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, kompetentingos institucijos turėtų apvarstyti kelis skirtingus scenarijus, apimančius platų ateities galimybių ir sunkumo lygių spektrą (pvz., apimant lūžio taškus). Atskaitos scenarijus gali būti grindžiamas paties finansų sektoriaus subjekto pagrindiniu scenarijumi, kuriuo remiantis tikrinamas alternatyvių, iš esmės skirtingų trajektorijų poveikis strategijos ir verslo modelio atsparumui (pvz., naudojant pagal riziką pakoreguotus pelningumo įverčius).

(⁶) Atsižvelgiant į prielaidą, kurios reikia scenarijų kalibravimo ir modeliavimo reikmėms, paprastai kuo laikotarpis yra ilgesnis, tuo labiau remiamasi kokybine, o ne kiekybine informacija (pvz., ilguoju laikotarpiu nesitikima tikslaus kapitalo ir mokumo parametrų perskaičiavimo).

(⁷) Pvz., dėl su klimatu susijusios rizikos: Tarpyvyriausybė klimato kaitos komisija (IPCC), Finansų sistemos žalinimo tinklas (NGFS), Tarptautinė energetikos agentūra (TEA), Jungtinių Tautų aplinkos programa (UNEP), ES Komisijos Jungtinis mokslinių tyrimų centras (JRC) arba nacionalinės vyriausybės arba nevyriausybės įstaigos;

30. Priklausomai nuo metodo sudėtingumo, scenarijai gali būti paprasti paaiškinimai arba išsamesnės kiekybinės prognozės.
31. Kompetentingos institucijos gali nuspręsti taikyti tuos pačius scenarijus visiems finansų sektoriaus subjektams, kad juos būtų galima palyginti arba pritaikyti konkrečioms finansų sektoriaus subjektų kategorijoms, atsižvelgiant į jų rizikos profilius ir verslo modelius.

Metodas „iš viršaus į apačią“ ir metodas „iš apačios į viršų“

32. Kompetentingos institucijos turėtų įvertinti metodo „iš viršaus į apačią“ ir metodo „iš apačios į viršų“ privalumus, pasirinkti tinkamiausią metodą atsižvelgdamos į konkrečius tikslus, finansų sektoriaus subjektų brandumą ASV testavimo nepalankiausiomis sąlygomis srityje ir vertinimu apimamų pozicijų pobūdį, taip pat atsižvelgdamos į šiuos aspektus:
- metodu „iš viršaus į apačią“, kurį taikydamos kompetentingos institucijos centralizuotai apskaičiuoja testavimo nepalankiausiomis sąlygomis scenarijų poveikį, užtikrinamas tam tikras finansų sektoriaus subjektų palyginamumas, o kompetentingos institucijos gali stipriau kontroliuoti procesą ir metodiką, taip sumažindamos sektoriui tenkančią naštą;
 - metodu „iš apačios į viršų“, kurį taikant finansų sektoriaus subjektai patys apskaičiuoja testavimo nepalankiausiomis sąlygomis scenarijų poveikį, užtikrinamas didesnis detalumas ir galima atsižvelgti į išskirtinius, kai kuriems portfeliams, sandorio šalims ir pozicijoms būdingus, elementus. Juo taip pat skatinamas aktyvesnis dalyvavimas testavimo nepalankiausiomis sąlygomis procese ir padedama stiprinti finansų sektoriaus subjektų gebėjimus.
33. Taikydamos metodą „iš apačios į viršų“, kompetentingos institucijos turėtų nustatyti aiškias metodines sistemas, kad užtikrintų nuoseklumą ir vienodas sąlygas visiems finansų sektoriaus subjektams, įskaitant proporcingumo galimybę, susijusią su lūkesčiais dėl jų poveikio vertinimo sudėtingumo.
34. Būtų galima apsvarstyti galimybę taikyti mišrų metodą, išnaudojant abiejų metodų privalumus. Kompetentingos institucijos gali nuspręsti dėl tinkamo metodo pagal tai, kokie duomenys prieinami, ir modelio nuosavybę, atsižvelgdamos į tai, kad tam tikrų portfelių ar veiklų, pavyzdžiui, draudimo veiklos rizikos, atveju gali būti reikalingi išsamesni duomenys ir modeliavimas, nei įmanoma taikant metodą „iš viršaus į apačią“.

Detalumo lygis

35. Spręsdamos dėl detalumo lygio, kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti tinkamą paprastumo ir tikslumo pusiausvyrą, atsižvelgdamos į prieinamus duomenis, kokybę ir metodikos brandumą. Detalesni duomenys gali būti reikalingi, pavyzdžiui, siekiant tinkamai įvertinti pertvarkos rizikos poveikį veiklos ar subjekto lygmeniu arba fizinės rizikos poveikį – regioniniu ir (arba) vietos lygmeniu.

36. Kompetentingos institucijos turėtų atsižvelgti bent į šiuos detalumo lygmenis:
- a. portfelio lygmuo. Diferencijavimas pagal turto klasę (pvz., verslo paskolos, hipotekos, valstybės garantija užtikrintų skolų pozicijos, nuosavybės vertybiniai popieriai ir įmonių obligacijos);
 - b. sektorių lygmuo. Klasifikacija pagal pramonės sektorių (pvz., didelio anglies dioksido pėdsako pramonės sektoriai, energetika, nekilnojamasis turtas, žemės ūkis). Konkrečių sektorių atveju gali būti taikomas didesnis detalumas (pvz., elektros energija, sektorius, kuriam įtakos turi proveržio technologijos, iškastinį kurą naudojančios pramonės sektoriai). Nekilnojamojo turto atveju galima daryti skirtumą tarp komercinės ir gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto pozicijų;
 - c. geografinis lygmuo. Suskirstymas pagal regionus (pvz., NUTS 3 lygis), siekiant įvertinti su konkrečia vieta susijusios ASV rizikos, visų pirma fizinės rizikos, poveikį;
 - d. sandorio šalies lygmuo. Detalumas pagal atskirus skolininkus arba skolininkų grupes, kai kyla didelė koncentracijos rizika;
 - e. rizikos kategorija. Atskirai nustatoma fizinė rizika (ūmios ir lėtinės su klimatu susijusios grėsmės), pertvarkos rizika (politika, technologijos ir rinkos pokyčiai) ir kiti aplinkos, socialiniai ir valdymo veiksniai (pvz., biologinės įvairovės nykimas, tarša, socialinė ir valdymo rizika).
37. Kompetentingos institucijos turėtų nuspręsti dėl tinkamo duomenų detalumo lygio, atsižvelgdamos į turto ir (arba) portfelio rūšį ir testavimo tikslą. Pavyzdžiui, valstybės garantija užtikrintų skolų pozicijų atveju galėtų pakakti šalies lygmens, bet skolinimo ar draudimo portfelių atveju reikėtų apsvarstyti galimybę naudoti bent jau regionų lygmens detalumo ar geografinės vietos nustatymo duomenis.
38. Fondų analizės atveju kompetentingos institucijos, kai galima ir kai tai atitinka taikomą sektoriaus reguliavimą, gali apsvarstyti galimybę fondų kapitalo atžvilgiu taikyti skaidrumo metodą.

Balanso prielaidos

39. Atlikdamos ASV testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, kompetentingos institucijos turėtų iš pradžių taikyti statinio balanso metodą, kuris paprastai taikomas atliekant tradicinį testavimą nepalankiausiomis sąlygomis. Tačiau jos gali atsižvelgti į finansų sektoriaus subjektų pertvarkos plano struktūrinį poveikį, kai tai įmanoma ir taikytina, priklausomai nuo laikotarpio.
40. Vidutinės trukmės arba ilgalaikiu laikotarpiu, siekiant kuo realistiškesnio vertinimo, būtų galima taikyti dinaminio balanso (su apribojimais arba be jų) metodą, galbūt daugiausia dėmesio skiriant pagrindiniams balanso straipsniams, atspindintiems portfelio sudėties pokyčius (kintančias pozicijas, turto perskirstymus ir rizikos mažinimo veiksmus reaguojant į su ASV susijusius sukrėtimus).
41. Atsižvelgiant į netikrumą dėl pertvarkos trajektorijų, politikos pokyčių ir rinkos reakcijų, kompetentingos institucijos turėtų apsvarstyti galimybę reikalauti, kad finansų sektoriaus subjektai pagrįstų savo planuojamus atsakomuosius veiksmus, užtikrindami, kad balanso patikslinimai, pavyzdžiui, portfelio perskirstymas, skolinimo ar draudimo veiklos politikos pokyčiai arba finansavimo struktūrų pokyčiai, būtų realistiški ir atitiktų viešai paskelbtas pertvarkos strategijas.

42. Bet kokie finansų sektoriaus subjektų pripažinti valdymo veiksmai turėtų būti vertinami atsižvelgiant į jų įgyvendinamumą, savalaikiškumą ir galimas nenumatytas pasekmes, kad nebūtų pernelyg kliaunamasi optimistinėmis prielaidomis. Kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad, taikant dinaminio balanso metodą su apribojimais, sustiprėtų ASV testavimų nepalankiausiomis sąlygomis realistiškumas ir prognozuojamasis pobūdis, kai įtraukiami patikimi planai ir valdymo atsakomieji veiksmai, kartu užtikrinant būtiniausią apsaugą nuo pernelyg lanksčiai keliamų prielaidų ir didinant testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatų palyginamumą.

Finansų sektoriaus subjektų imtis

43. Kompetentingos institucijos turėtų nustatyti tinkamą finansų sektoriaus subjektų, kurie dalyvaus atliekant ASV testavimą nepalankiausiomis sąlygomis ir (arba) ASV scenarijaus analizę, imtį, užtikrindamos, kad būtų atstovaujama pakankamai sektorių ir (arba) rinkų, atsižvelgdamos į nustatytus tikslus, o teminių vertinimų atveju – į vertinimo tikslą. Testavimo nepalankiausiomis sąlygomis struktūra prireikus turėtų būti pritaikyta taip, kad atspindėtų skirtingų kategorijų finansų sektoriaus subjektų ypatumus.
44. Kompetentingos institucijos, konkrečioms pažeidžiamumo problemoms arba kintančioms ASV rizikos tendencijoms įvertinti taip pat turėtų apsvarstyti galimybę atlikti tikslinius vertinimus su tam tikrais subjektų pogrupiais.

Proporcingumas

45. Kompetentingos institucijos turėtų laikytis proporcingumo principo, kad būtų galima supaprastinti metodikas atsižvelgiant į finansų sektoriaus subjektų veiklos mastą, pobūdį ir sudėtingumą, taip pat rizikos reikšmingumą. Proporcingumo principas turėtų būti taikomas ir pranešimo reikalavimams, scenarijaus rengimui ir lūkesčiams dėl modelio pasirinkimo, užtikrinant tinkamą analitinio patikimumo ir praktinio įgyvendinamumo pusiausvyrą.
46. Ankstyvuojant ASV testavimo nepalankiausiomis sąlygomis modelio kūrimo etapu ir atsižvelgdamos į duomenų prieinamumą, kompetentingos institucijos gali apsvarstyti galimybę apriboti analizės apimtį, užtikrindamos tinkamą sąnaudų ir naudos pusiausvyrą tiek kompetentingoms institucijoms, tiek finansų sektoriaus subjektams.

Modelio ribotumai

47. Kompetentingos institucijos turėtų pripažinti, kad visiems modeliams, ir ypač kintantiems ASV modeliams, būdingi ribotumai. Jei taikomas testavimas nepalankiausiomis sąlygomis pagal metodą „iš apačios į viršų“, siekdamos sumažinti šiuos ribotumus ir padidinti ASV testavimo nepalankiausiomis sąlygomis ir atsparumo analizės patikimumą ir pagrįstumą, kompetentingos institucijos turėtų pasitelkti papildomą analizę, kad būtų galima kryžminių būdu patvirtinti rezultatus ir užtikrinti jų tikėtumą, taikyti lyginamosios analizės metodus ir kryžminių būdu patvirtinti rezultatus taikant alternatyvias metodikas.

Organizacinė ir valdymo tvarka

Išteklių skyrimas

48. Kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad šiam procesui būtų skirta pakankamai tinkamų žmogiškųjų ir materialinių išteklių. Tai – nuolat arba ad hoc dalyvaujantys darbuotojai, turintys ekspertinių žinių ASV rizikos vertinimo, testavimo nepalankiausiomis sąlygomis metodikų ir finansų priežiūros srityse.
49. Kompetentingos institucijos turėtų turėti duomenų valdymo ir rinkimo pajėgumų, kuriais užtikrinama prieiga prie aukštos kokybės ASV duomenų. Jos taip pat turėtų sukurti ir prižiūrėti IT infrastruktūrą, kuria naudojantis galima veiksmingai rinkti duomenis, nustatyti tinkamą scenarijų ir atlikti rezultatų analizę.

Savalaikiškumas

50. Kompetentingos institucijos turėtų nustatyti tinkamus terminus, per kuriuos turi būti atliekamas ASV testavimas nepalankiausiomis sąlygomis ir scenarijų analizė, kad tuo pačiu būtų užtikrintas išsamumas ir tikslumas ir sprendimų priėmimo proceso reikalavimai. Finansų sektoriaus subjektams turėtų būti numatyta pakankamai laiko pasirengti rinkti susijusią informaciją ir atlikti vertinimus, o kompetentingos institucijos galėtų atlikti išsamią peržiūrą ir pateikti tikslias ataskaitas.
51. Proceso struktūra turėtų būti tokia, kad būtų lengviau atlikti veiksmingą analizę, nuosekliai informuoti apie išvadas ir integruoti į platesnę priežiūros sistemą.

Duomenų rinkimas

52. Atlikdamos testavimą pagal metodą „iš viršaus į apačią“, kompetentingos institucijos turėtų, kiek įmanoma, remtis reguliavimo ataskaitomis ir prireikus pasinaudoti esamomis informacijos atskleidimo sistemomis ir išorės ištekliais. Jos galėtų apsvarstyti galimybę kaip būtiną papildomą informacijos šaltinį naudoti *ad hoc* renkamus duomenis. Turėtų būti renkama tik analizei ir patvirtinimui naudojama informacija.
53. Jei trūksta duomenų, kompetentingos institucijos turėtų skatinti naudoti pagrįstus pakaitinius kintamuosius, įverčius ir ekspertų vertinimus, tuo pačiu skatindamos finansų sektoriaus subjektus ilgainiui gerinti vidaus duomenų tvarkymo pajėgumus.

Kokybės užtikrinimo procesas

54. Siekiant patikrinti testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatų tikslumą, nuoseklumą ir patikimumą, turėtų būti įdiegtas griežtas kokybės užtikrinimo procesas. Kompetentingos institucijos turėtų nustatyti peržiūros mechanizmus (pvz., lyginamąją analizę ar tarpusavio vertinimus) duomenų kokybei, metodikos patikimumui ir, prireikus, scenarijaus tinkamumui įvertinti. Modelių ribotumui sumažinti, prireikus, kiekybinius nustatytus faktus turėtų papildyti ekspertų vertinimai.

Veiksmingas dialogas su finansų sektoriaus subjektais

55. Kompetentingos institucijos per visą testavimo nepalankiausiomis sąlygomis procesą turėtų palaikyti veiksmingą struktūrinį dialogą su finansų sektoriaus subjektais. Be kita ko, turi būti pateiktos aiškos gairės dėl lūkesčių, palengvinamas dalyvavimas pagrindiniais etapais ir užtikrinama, kad finansų sektoriaus subjektai turėtų galimybę išsiaiškinti metodinius aspektus. Palaikant reguliarius ryšius, padidės proceso patikimumas ir finansų sektoriaus subjektai gebės geriau įtraukti ASV rizikos aspektus į savo rizikos valdymo sistemas.

Koordinavimas tarpvalstybiniu ir visos sistemos lygmeniu

56. Kai aktualu ir įmanoma, kompetentingos institucijos turėtų koordinuoti veiksmus tarp įvairių jurisdikcijų, kad tarpvalstybinių finansų grupių atveju būtų galima laikytis suderinto požiūrio į ASV testavimą nepalankiausiomis sąlygomis. Tai apima bendradarbiavimą su kitomis priežiūros institucijomis siekiant suderinti metodikas, dalytis geriausia praktika ir išvengti reglamentavimo fragmentacijos.
57. Kai aktualu, taip pat reikėtų koordinuoti veiksmus visoje sistemoje, siekiant užtikrinti, kad atliekant ASV testavimą nepalankiausiomis sąlygomis būtų atsižvelgta į platesnę riziką finansiniam stabilumui ir galimą šalutinį poveikį įvairiems sektoriams.

Įtraukimas į priežiūros procesą

58. ASV testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatai, kiek įmanoma, turėtų būti įtraukti į platesnį priežiūros procesą. Kadangi metodiniai aspektai ir duomenų prieinamumas laikui bėgant kinta, kompetentingos institucijos turėtų naudoti šiuos rezultatus atlikdamos rizikos vertinimus, kapitalo pakankamumo peržiūras ir (arba) strateginių diskusijų su finansų sektoriaus subjektais metu.
59. Rezultatais taip pat turėtų būti vadovaujama imantis tolesnių priežiūros priemonių ir teikiant politikos rekomendacijas tais atvejais, kai nustatoma, kad ASV rizika gali kelti reikšmingą grėsmę finansiniam stabilumui.

Informacijos atskleidimas visuomenei

60. Rezultatai turėtų būti skelbiami laikantis atitinkamo sektoriaus reguliavimo ir priežiūros praktikos. Spręsdamos dėl rezultatų paskelbimo, kompetentingos institucijos turėtų pasverti atskirų ar suvestinių rezultatų paskelbimo lyginamąją naudą. Kokiu lygmeniu atskleisti duomenis, turi būti sprendžiama atsižvelgiant į metodikos patikimumą ir duomenų kokybę. Kompetentingos institucijos turėtų atsižvelgti į tai, kad skaidrumas padeda didinti rinkos drausmę, suinteresuotųjų subjektų pasitikėjimą ir atskaitomybę. Jos taip pat turėtų užtikrinti, kad informacija būtų teisingai suprantama ir nesukeltų nenumatytų rinkos iškraipymų. Kuo rezultatai patikimesni, tuo labiau jie gali būti atskleidžiami viešai.

Reguliari ASV testavimo nepalankiausiomis sąlygomis peržiūra ir raida

61. Kintant ASV rizikos ir testavimo nepalankiausiomis sąlygomis metodikų pobūdžiui, kompetentingos institucijos turėtų reguliariai peržiūrėti ir tobulinti savo testavimo nepalankiausiomis sąlygomis sistemas. Ankstesnių testavimų metu įgyta patirtis turėtų būti įtraukta į tolesnius testavimus, atnaujinimai turėtų atspindėti atsirandančią geriausią praktiką, naujus reguliavimo reikalavimus ir ASV duomenų bei modeliavimo metodų pažangą.

III antraštinė dalis. Įgyvendinimas

62. Šios bendros gairės taikomos nuo 2027 m. sausio 1 d.